

Η Ημερήσια Έκδοση στο Διαδίκτυο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Τρίτη, 11 Ιουλ. 2000 - (ΑΡΧΕΙΟ)

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ENGLISH EDITION

Τίτλοι Ειδήσεων

Πολιτική

Οικονομία & Αγρές

Μόνιμες Στήλες

Ελλάδα

Κόσμος

Πολιτισμός

Αθλητισμός

ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΗΜΑ

Πολεμικές αποζημιώσεις

Αν κάτι μυρίζει άσχημα, σκέπασέ το, λέει μια παλιά ιαπωνική παροιμία. Θα ήταν όμως η λάθος «συνταγή» για τις περίπου 30 αγωγές που έχουν υποβληθεί στην Καλιφόρνια εναντίον ιαπωνικών εταιρειών, όπως η Mitsubishi και η Mitsui, για λογαριασμό πολλών Ασιατών και ορισμένων συμμάχων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που κρατούνταν σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας ως αιχμάλωτοι πολέμου των Ιαπώνων. Τόσο η ιαπωνική κυβέρνηση όσο και οι ενδιαφερόμενες εταιρείες αρκέστηκαν να παραπέμψουν τους μηνυτές στη συμφωνία ειρήνης του Σαν Φραντσίσκο το 1951.

Κατά τη συμφωνία, οι συμμαχικές δυνάμεις παραιτήθηκαν του «δικαιώματος των αποζημιώσεων, καθώς και άλλων απαιτήσεων των συμμαχικών δυνάμεων και των υπηκόων τους». Αλλά η ίδια συμφωνία τούς έδινε το δικαίωμα να κατασχέσουν περουσιακά στοιχεία της Ιαπωνίας για να καταβάλουν τις αποζημιώσεις στους στρατιώτες και αξιωματικούς τους. Μέχρι το 1952, οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν κατασχέσει περουσιακά στοιχεία ύψους 90 εκατομμυρίων δολαρίων, μέρος των οποίων διατέθηκαν για τους πρώην αιχμαλώτους πολέμου. Αντιθέτως, η Γερμανία δεν προέβη σε παρόμοια διευθέτηση στη συμφωνία παράδοσής της, οπότε, όπως ισχυρίζεται η ιαπωνική κυβέρνηση, τα 5,2 δισ. δολάρια που διέθεσε τον περασμένο χρόνο η γερμανική κυβέρνηση για αποζημιώσεις προς τους κρατουμένους καταναγκαστικής εργασίας κατά τη διάρκεια του πολέμου, δεν μπορεί να αποτελέσει προδεδικασμένο.

Η σκληρή αμυντική στάση της ιαπωνικής κυβέρνησης απέτρεψε την υποβολή αγωγών στην ίδια την Ιαπωνία, αλλά μάλλον δεν θα λειτουργήσει με τον ίδιο τρόπο στην Καλιφόρνια. Όπως ανακάλυψαν οι γερμανικές εταιρείες, και μάλιστα με υψηλό κόστος, στην Αμερική υπάρχει μια καλά οργανωμένη ομάδα πίεσης με προσβάσεις σε πολιτικούς. Οι ανενδοίαστοι θεατρινισμοί του Εντουαρτ Φάγκαν, του Αμερικανού δικηγόρου που είχε αναλάβει τις υποθέσεις εναντίον των γερμανικών εταιρειών και τις κέρδισε, δεν προμηνύουν τίποτε καλό για τη χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου: Ο κ. Φάγκαν κατέθεσε τις αγωγές εναντίον των ιαπωνικών εταιρειών την ημέρα της επετείου της επίθεσης στο Περλ Χάρμπορ, τον περασμένο Δεκέμβριο.

Αναμφίβολα, οι τελευταίες αγωγές μπορούν να χαρακτηριστούν εκβιασμός. Ωστόσο, ένας συμβιβασμός στο άμεσο μέλλον θα ήταν προς το συμφέρον της Ιαπωνίας, κυρίως από εμπορική άποψη. Στην αντίθετη περίπτωση, η εχθρότητα που έχει αρχίσει να διαφαίνεται στις ΗΠΑ, όπου η Ιαπωνία εξάγει πολλά προϊόντα, ενδέχεται να καταφέρει σοβαρά πλήγματα στις εμπορικές σχέσεις.

Υπάρχει βέβαια και η ηθική πλευρά, παρά την παρέλευση τόσων ετών. Οι επιζήσαντες κρατούμενοι των στρατοπέδων καταναγκαστικής εργασίας, κυρίως όσοι δεν ήταν αιχμάλωτοι πολέμου, έχουν ισχυρά επιχειρήματα στη

διεκδίκηση αποζημιώσεων, αλλά το ερώτημα είναι από ποιον θα τις λάβουν. Σχεδόν όλες οι εταιρείες άλλαξαν διοικητικά στελέχη όταν καταργήθηκε η προπολεμική οικονομική ολιγαρχία μετά την ήττα και είναι δύσκολο να αποδείξει κανείς ότι οι σημερινοί μέτοχοι αποκόμισαν οικονομικά οφέλη από την καταναγκαστική εργασία των κρατουμένων. Ο κύριος υπαίτιος, βεβαίως, ήταν η τότε κυβέρνηση της Ιαπωνίας και θα ήταν δίκαιο η υπόθεση να διευθετηθεί από τη σημερινή, ενώ οι εταιρείες που ενέχονται να καλύψουν μέρος του συνολικού ποσού.

Ωστόσο, το ισχυρότερο επιχείρημα υπέρ της κυβερνητικής λύσης, σχετίζεται με την ιστορία της χώρας στη διάρκεια του πολέμου. Η διατύπωση που χρησιμοποίησαν κατά καιρούς οι Ιάπωνες αξιωματούχοι για να εκφράσουν τη συγγνώμη της χώρας τους, υπονοεί ότι η κυβέρνηση προσπαθεί να ικανοποιήσει και εκείνους τους πολίτες που δεν έχουν αποδεχθεί το παρελθόν. Τα τελευταία χρόνια, πολλοί Ιάπωνες πολιτικοί θεώρησαν αναγκαίο να αρνηθούν τις βιαιότητες που διαπράχθηκαν από τους αποικιοκράτες συμπατριώτες τους στην Κορέα, τους βιασμούς στο Νάνκινγκ της Κίνας ή τα αρνητικά αποτελέσματα του ιαπωνικού επεκτατισμού στην Ασία. Ο σημερινός πρωθυπουργός, Γιοσίρο Μόρι, σε ομιλία του στο ιαπωνικό Κοινοβούλιο αναρωτήθηκε κατά πόσον η χώρα του είχε πράγματι διεξάγει επιθετικό πόλεμο. Δεν είναι περίεργο που οι αιχμάλωτοι πολέμου των συμμαχικών δυνάμεων, οι Ασιάτες κρατούμενοι που παρείχαν καταναγκαστική εργασία, οι γυναίκες που βιάστηκαν και τα άλλα θύματα του πολέμου, απαιτούν σήμερα δικαιοσύνη. Μια διευθέτηση των απαιτήσεων που προβάλλουν αυτά τα θύματα, με πρωτοβουλία της ιαπωνικής κυβέρνησης, θα αποτελούσε ένδειξη πως η Ιαπωνία άρχισε να συμβιβάζεται με το παρελθόν της.

[[Τίτλοι](#)] [[Πολιτική](#)] [[Οικονομία](#)] [[Μόνιμες Στήλες](#)]
[[Ελλάδα](#)] [[Κόσμος](#)] [[Πολιτισμός](#)] [[Αθλητισμός](#)]

[[Σύνταξη](#)] [[Webmaster](#)]
